

Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου Κοζύλης

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Προσκυνήματα-Οδοιπορικά-Τουρισμός

Η Ιερά Μονή Κοζύλης, αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου, βρίσκεται επί της αριστερής πλευράς, στο 2^ο χλμ. του νέου δρόμου Αρχαγγέλου-Λούρου.

Είναι η αρχαιότερη μονή της Μητροπόλεως (ιδρύθηκε το 774). Μετά την καταστροφή της Νικοπόλεως το 1034 από τους Βουλγάρους, τιμήθηκε με τήν έδρα τής επισκοπής Κοζύλης. Το καθολικό της Μονής είναι το μοναδικό κατάλοιπο της ομώνυμης μεσαιωνικής πόλης και επισκοπής.

Η σημερινή εκκλησία τής Μονής κτίστηκε και ιστορήθηκε το 1785. Είναι

μονόκλιτη βασιλική με τρούλλο. Σώζονται ελάχιστα υπολείμματα αγιογραφιών στον κυρίως ναό. Εκτός από τον ναό σώζονται και μερικά ερείπια χριστιανικού βαπτιστηρίου στα ΝΔ της Μονής.

Το 1868 συγχωνεύτηκε με την μονή Αγίου Δημητριού Ζαλόγγου, ενώ το 1875 με τήν μονή Λιθαρίου. Οι μονές Κοζύλης-Λιθαρίου επιχορηγούσαν τα σχολεία των γειτονικών χωριών.

Διαλύθηκε το 1930 και η περιουσία της αποδόθηκε στα σχολεία της περιοχής.

Παλαιότερα τήν μονή περιέβαλε πυκνό δάσος δρυών, εντός του οποίου υπήρχε ναός του αγίου Παντελεήμονος. Για τό δάσος αυτό ο ιστορικός Σεραφείμ ο Βυζάντιος, Μητροπολίτης Άρτης, γράφει: «Ουδείς τολμά ίνα κόψη μήτε κλάδον έξ αυτών, θεωρουμένων ως ιερών, και μάλιστα διηγούνται οι γέροντες ότι πολλοί τολμητίαι έπαθον».

Για μια τετραετία περίπου έζησε στην μονή ως μοναχός μετά την παραίτηση από τον θρόνο του, ο πολύς Μητροπολίτης Ναυπάκτου Ιωάννης Απόκαυκος, όπου απέθανε και ετάφη το 1233.

Η Μονή Κοζύλης είναι ιστορικό διατηρητέο μνημείο.

Πηγή: Ημερολόγιον 2014, Αφιέρωμα στις παλαιές ιερές μονές της Μητροπόλεως μας, Ιερά Μητρόπολη Νικοπόλεως και Πρεβέζης, Πρέβεζα 2014.